

4:ans gymnasium AB
Robert@4ans.se

2020-11-06
Dnr 2019:9815

Beslut

Efter tematisk kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet* vid 4:ans gymnasium AB i Malmö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet*. Syftet är att granska kvaliteten i styrningen av det kompensatoriska uppdraget hos enskilda huvudmän.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning har huvudmannen en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov?
2. I vilken utsträckning har huvudmannen vidtagit relevanta och kraftfulla kompensatoriska insatser?

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Granskningen genomförs hos 27 enskilda huvudmän. 4:ans gymnasium AB, belägen i Malmö kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen genomförde intervjuer med representanter för 4:ans gymnasium AB den 29 september 2020. Besöket genomfördes av utredare Andreas Leo och Tomas Karlsson. Till grund för beslutet ligger även huvudmannens insända dokumentation.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medvetna att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Beslut:

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

Bedömningsområde 1 – huvudmannens analys

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att analysera elevernas samtliga studieresultat i förhållande till utbildningens genomförande och till de förutsättningar som skolenheten har. Sådana analyser bör exempelvis omfatta hur undervisningen organiseras och anpassas till elevgruppen samt till vilka effekter individuella stödinsatser ger. Vidare bör studieresultaten analyseras i förhållande till skolenhetens ekonomiska, personella och organisatoriska förutsättningar. Huvudmannens förklaringar till skolresultaten bör utgå från och relatera till sådant som huvudmannen själv kan påverka.

Bedömningsområde 2a – huvudmannens åtgärder

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utgår från en välgrundad analys. Huvudmannen behöver därför ha god kännedom om elevernas behov och hur viktiga delar i utbildningen fungerar och utifrån denna kunskap besluta om vilka kompensatoriska åtgärder som är relevanta.

Bedömningsområde 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

- Huvudmannen behöver följa upp om de åtgärder som är tänkta att förbättra elevernas möjlighet att nå målen faktiskt gör det. I detta ingår att huvudmannen behöver tydliggöra vilka av åtgärderna som förväntas ge en kompensatorisk effekt för elever med sämre förutsättningar. Det ingår också att tydligt definiera och konkretisera vilka mål som ska uppnås med åtgärderna för att på så sätt underlätta en utvärdering.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **3 juni 2021** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen i Lund, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2019:9815) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Huvudmannens analys av skolenhetens kompensatoriska behov

Inom detta bedömningsområde granskar Skolinspektionen i vilken utsträckning huvudmannen har genomfört en välgrundad analys av skolenheternas kompensatoriska behov. En utgångspunkt är att huvudmannens analys av elevernas studieresultat innehåller relevanta förklaringar och belägg för de skillnader som finns. Förklaringarna ska relatera till sådana faktorer som huvudmannen själv kan påverka. Med detta menas att analysen relaterar till hur utbildningen genomförs och till de förutsättningar som rektor och lärare fått av huvudmannen. Skolinspektionen granskar även om huvudmannen i sin analys vägt in aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som visat sig vara effektiva i ett kompensatoriskt arbete.

Bedömning av område 1 – huvudmannens analys

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i flera delar har en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov. Granskningen visar att huvudmannen analyserar vissa studieresultat och att de förklaringar som huvudmannen har till låga studieresultat delvis är kopplade till faktorer som huvudmannen själv kan påverka. Granskningen visar samtidigt att huvudmannens analys av hur elevers olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen är begränsad. Huvudmannen konstaterar att elevernas behov och förutsättningar påverkar deras resultat och identifierar vissa samband dock utan att närmare undersöka och förklara dem. Granskningen visar däremot att huvudmannen analyserar betydelsefulla aspekter av utbildningens genomförande och förutsättningar i syfte att kunna arbeta kompensatoriskt. Slutligen visar granskningen inom detta område att huvudmannen i sin analys av studieresultaten också söker förklaringar som relaterar till hur utbildningen genomförs. Däremot gör huvudmannen inga relevanta analyser där de belägger i vad mån studieresultaten påverkas av de förutsättningar som skolenheten har.

Huvudmannens analys och förklaringar till variationer i studieresultaten

Granskningen visar att huvudmannen analyserar vissa studieresultat och att de förklaringar som huvudmannen har till låga resultat delvis är kopplade till faktorer som huvudmannen själv kan påverka. I huvudmannens systematiska kvalitetsarbete (läsåren 2017-18 och 2018-19) konstateras skillnader och variationer i studieresultat. Bland annat beskrivs variationer i elevernas genomsnittliga betygspoäng och andel elever som når examen över tid och resultaten ställs i relation till genomsnittet i lägeskommunen och i riket. En förklaring som anges i kvalitetsarbetet är att eleverna har låga betyg från grundskolan, något som huvudmannen hanterar

genom att vid läsårsstart ta reda på elevernas kunskapsnivå och vilka eventuella behov av anpassningar som finns.

I intervjuer med huvudmannen framkommer att elevernas varierande studieresultat förklaras med låga grundskolebetyg, hög frånvaro för vissa elever, samt att undervisningen i flera avseenden fokuserat på uppgifter som eleverna själv ska lösa, något som huvudmannen inte bedömer gynnar eleverna. Enligt huvudmannen har tre fjärdedelar av eleverna ett ingångsbetyg under 200 i meritvärde. När det gäller elevernas studieresultat berättar huvudmannen att skolan gör jämförelser mellan elevernas betyg i grundskolans årskurs 9 med betyg i gymnasieskolans motsvarande kurs. I dagsläget jämförs elevernas resultat i svenska, engelska och matematik och huvudmannen konstaterar att eleverna förbättrar sina resultat, mätt i betyg, i ämnena svenska och engelska medan resultaten i matematik går ner något under gymnasietiden. På kursnivå ser huvudmannen att resultaten är lägre än rikets genomsnitt i engelska och i matematik. Detta förklaras med låga betyg från grundskolan och att en stor andel av eleverna bara läst engelska några år. Genom att titta på om eleven läst svenska som andraspråk och modersmål i grundskolan drar biträdande rektor slutsatsen att elever som börjar gymnasiet kan ha bristande kunskaper i engelska. Vissa elever har även getts dispens i engelska vid antagningen. Huvudmannen förklarar vidare låga betyg i ämnet idrott och hälsa med att elever har haft en hög frånvaro. Huvudmannen säger att de ser samband mellan hög frånvaro och lägre studieresultat och att arbetet med att förbättra elevers närvaro lett till bättre resultat.

Huvudmannen analyserar även elevernas kunskapsutveckling i några ämnen utifrån vilka betyg de hade från grundskolans årskurs 9. Det gäller ämnena svenska, matematik och engelska. För övriga ämnen gör huvudmannen inga analyser. Resultat av analyser används för att komma fram till relevanta förbättringsåtgärder. Huvudmannen säger att resultaten inte analyserats utifrån kön trots att en majoritet av eleverna är kvinnor (60 procent). Huvudmannen säger dock att kvinnor når högre resultat än män. Att förklara resultaten genom att göra jämförelser mellan de två nationella programmen, estetiska programmet (ES) och samhällsprogrammet (SA) är, enligt huvudmannen inte möjligt då elevgruppen på ES endast innehåller cirka fem elever per år. Huvudmannen berättar vidare att de för något år sedan valde att satsa på preparandutbildning i helklass och enligt huvudman var organisationen då inte tillräckligt förberedd att ta emot denna elevgrupp. Satsningen ledde därför till oordning på lektionerna och på skolenheten som helhet. Något som i sin tur drog ner resultatet för alla elever i skolenheten. Ytterligare en förklaring till de låga resultaten föregående läsår (2018-19) kopplas enligt huvudman samman till att elevhälsans arbete med stödinsatser inte täckte elevernas behov.

Huvudmannens analys av elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att huvudmannens analys av hur elevers olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen är begränsad. Huvudmannen konstaterar att elevernas behov och förutsättningar påverkar deras resultat och identifierar vissa samband dock utan att närmare undersöka och förklara dem. I intervjuer framkommer att huvudmannen använder kunskap om elevernas skolbakgrund samt uppgifter som eleverna för fram muntligt för att ta reda på elevernas behov. Huvudmannen säger att de ser att det finns samband mellan elevernas skolbakgrund och deras resultat i gymnasiet. Huvudmannen säger däremot att resultaten inte analyserats utifrån om eleverna är nyanlända eller om föräldrarna har utländsk bakgrund trots att en hög andel elever har föräldrar med utländsk bakgrund (69 procent). Vidare berättar huvudmannen att de inte analyserat resultaten utifrån elevsammansättning exempelvis socioekonomisk bakgrund. Detta även om det finns skillnader mellan skolenhetens elevsammansättning och rikets. Skolenheten har i jämförelse med riket en högre andel elever med föräldrar med utländsk bakgrund och en lägre andel elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning.

I intervjuer berättar huvudmannen att elevernas betyg från grundskolan är ett mått på elevernas behov och förutsättningar. Ett annat mått är information om elevers kunskaper och förutsättningar som tas upp vid inledande mentorssamtal och ett tredje mått är trivselenkäter som mäter elevernas upplevelse av studiero, trygghet och nöjdhet. Huvudmannen använder även diagnoser i engelska, matematik och svenska för att få en bild av elevernas förkunskaper. Skolbakgrund och erfarenheter från tidigare skolgång förklarar, enligt huvudmannen, att eleverna inte når så höga resultat i vissa ämnen. I enkätsvar syns att eleverna är väldigt nöjda med utbildningen på skolan och huvudmannen förklarar resultaten med att elever trivs i den sociala kontext som skolan ger samt att eleverna upplever sig bli sedda. Förklaringen till att eleverna inte når höga resultat är enligt huvudman att undervisningen inte fokuserat tillräckligt på det kunskapsförmedlande uppdraget, samt att eleverna saknar tillit till sin egen förmåga vilket huvudmannen menar gör att elevernas målsättning inte ligger i linje med deras eventuella potential. En stor andel elever har behov av en tydlig undervisning med fokus på kunskapsinhämtning och en konsekvens av detta är att undervisningen nu är mer lärarstyrd. Analysen av elevernas behov och förutsättningar landar också enligt huvudmannen i att det finns elevgrupper som har stora stödbehov. Enligt insänd dokumentation hade ungefär en tredjedel av eleverna behov av särskilt stöd.

Aspekter i analysen av särskild betydelse för att kunna arbeta kompensatoriskt

Granskningen visar att huvudmannen analyserar betydelsefulla aspekter av utbildningens genomförande och förutsättningar i syfte att kunna arbeta kompensatoriskt. Huvudmannen uppger att de har underlag som visar tillgång till elevhälsa, utlagd undervisningstid, behov av studie- och yrkesvägledning och fördelning av lärarresurser. Huvudmannen berättar att elevhälsan hjälper till med att identifiera elever och grupper av elever som behöver stöd. Skolan har sammanställningar av

vilka elever som behöver stöd och extra anpassningar. Huvudmannen har fokuserat på tidiga insatser och även ökat andelen elevhälsa något. Huvudmannen kan i elevernas studieresultat se att elevhälsans insatser gett visst resultat parallellt med att insatser satts in.

Av dokument och av intervjuer framgår att undervisningstiden per ämne är fördelad enligt en schablon på 90 undervisningstimmar för en 100-poängskurs. Dock har huvudmannen konstaterat att i vissa ämnen och kurser behövs fler undervisningstimmar för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå målen. Det framgår också att elever som har lägre resultat i ämnena engelska och matematik får fler undervisningstimmar än övriga elever dels inom sitt ordinarie schema och dels i form av extra utlagda lektioner. Huvudmannen berättar att eleverna inte alltid kommer till provtillfällen, vilket tidigare lett till att det finns elever som förlorat undervisningstid för omprov. Huvudmannen har därför valt att kompensera denna förlust genom att lägga in fem omprovstillfällen utanför undervisningstiden.

Av intervjuer med huvudmannen framgår att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning bestäms dels utifrån vad de själva uppger i enkäter och dels utifrån vilket program de läser. Enligt huvudmannen har eleverna, både via enkät och muntligen, sagt sig vara nöjda med den vägledning som de får. Det lilla antal elever som läser programinriktat val behöver, enligt huvudmannen, inte extra vägledning eftersom programmet i sig är upplagt utifrån elevernas behov. Vidare fångar lärare och biträdande rektor upp elever som vill veta mer om de tre inriktningar som samhällsprogrammet har eller som vill prova på annan skola eller program. Huvudmannen säger att resursen för studie- och yrkesvägledning kan utökas vid behov.

Enligt uppgifter från huvudmannen är lärarresursen fördelad så det finns en lärare per ämne förutom i ämnena engelska och matematik där det finns två lärare. Behörigheten bland skolans lärare har ökat, vilket varit ett uttalat mål enligt huvudmannen. Skolan har en förstelärare som har ett språkutvecklande uppdrag. Enligt huvudmannen är förstelärarens uppdrag framtaget utifrån elevsammansättningen och utifrån enskilda elevers förutsättningar och resultat.

Förklaringarna som relaterar till utbildningens genomförande och skolenhetens förutsättningar

Granskningen visar att huvudmannen i sin analys av studieresultaten också söker förklaringar som relaterar till hur utbildningen genomförs. Däremot gör huvudmannen inga relevanta analyser där de belägger i vad mån studieresultaten påverkas av de förutsättningar som skolenheten har. Det framgår av intervjuer att huvudmannen följer upp undervisningens kvalitet med hjälp av enkäter och observationer, och att de drar slutsatsen att behöriga lärare leder till en bättre undervisning. Vidare har huvudmannen, utifrån ett förändrat undervisningsuppdrag, lättat i lärares arbetsbörda genom att minska antalet mentorselever per lärare. Huvudmannens analys visar att strukturerad undervisning ger samtliga elever bättre förutsättningar

att nå målen. Huvudmannen beskriver att de tar in elevernas synpunkter på utbildningens genomförande som de sen använder för att förstå och förklara skolresultaten i relation till hur undervisningens bedrivs.

Huvudmannen säger att de förändrar lokalerna utifrån behov som identifierats vid uppföljning av undervisningen; exempelvis förändringar i hur undervisningssalar fördelas samt genom att huvudmannen hittat mer ändamålsenliga lokaler. En flytt till nya lokaler är planerad till julen 2020. Några systematiska analyser som visar på samband mellan elevernas resultat, behov och förutsättningar och aspekter i utbildningen görs inte, enligt huvudmannen. Detta förklarar huvudmannen med att skolan har så få elever.

Identifierat utvecklingsområde

Granskningen visar att huvudmannens arbete med att analysera skolenhetens kompensatoriska behov i vissa delar är otillräckligt. Det framgår av dokumentation och av intervjuer att huvudmannen inte systematiskt gör analyser av elevernas studieresultat i alla ämnen. På samma sätt gör huvudmannen inte heller några analyser som kan förklara eventuella skillnader mellan mäns och kvinnors studieresultat. Huvudmannens förklaringar till låga resultat utgörs dels av orsaker som ligger hos eleverna men också på faktorer som huvudmannen kan påverka. Huvudmannen gör inte heller analyser där de belägger i vad mån studieresultaten påverkas av de förutsättningar som skolenheten har.

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att analysera elevernas samtliga studieresultat i förhållande till utbildningens genomförande och till de förutsättningar som skolenheten har. Sådana analyser bör exempelvis omfatta hur undervisningen organiseras och anpassas till elevgruppen samt till vilka effekter individuella stödinsatser ger. Vidare bör studieresultaten analyseras i förhållande till skolenhetens ekonomiska, personella och organisatoriska förutsättningar. Huvudmannens förklaringar till skolresultaten bör utgå från och relatera till sådant som huvudmannen själv kan påverka.

Huvudmannens kompensatoriska insatser

Inom detta bedömningsområde granskas först (2a) i vilken utsträckning huvudmannen genomför relevanta och kraftfulla kompensatoriska åtgärder. Huvudmannen ska tydligt kunna motivera sin resurstilldelning och den kompensatoriska styrningen ska utgå från en analys av behoven. Vidare ska huvudmannen se till att skolenheterna har resurser för att vidta de kompensatoriska åtgärder som behövs för att eleverna ska ha möjlighet att nå utbildningens mål.

Vidare granskas (2b) i vilken utsträckning huvudmannen tydligt visar på vilket sätt de kompensatoriska åtgärderna förväntas bidra till att eleverna når utbildningens mål och att huvudmannen löpande följer upp att de kompensatoriska åtgärderna leder till faktiska förbättringar.

Bedömning av område 2a – huvudmannens åtgärder

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i flera delar har vidtagit kompensatoriska åtgärder utifrån vad analysen visar. Granskningen visar att huvudmannen till viss del kan motivera hur tilldelningen av resurser inom skolenheten påverkats av elevers olika förutsättningar och behov. Det framgår att huvudmannen fördelar tillgängliga resurser utifrån de behov som eleverna har men också utifrån områden som skolan vill satsa på. Även om huvudmannen genomför vissa åtgärder som har förutsättningar att ge kompensatoriskt stöd, visar granskningen att huvudmannen kompensatoriska åtgärder utgår från en svagt genomförd analys.

Huvudmannens motivering till tilldelning av resurser

Granskningen visar att huvudmannen till viss del kan motivera hur tilldelningen av resurser inom skolenheten påverkats av elevers olika förutsättningar och behov. I intervjuer med VD, rektor och biträdande rektor framkommer att tilldelningen av resurser utgörs av en fast kostnad utifrån antal elever, hur stora resurser elevhälsan behöver och vilka satsningar som huvudmannen vill göra. Satsningar kan exempelvis handla om kompetensutveckling och underhåll av lokaler. I de fasta kostnaderna ingår lokalkostnader, lärarlöner och skolmat. Huvudmannen får ersättning från elevernas hemkommuner och säger att de oftast inte känner till på vilket sätt kommunernas tilldelning bygger på elevernas behov och förutsättningar.

Huvudmannen beskriver att de fördelar tillgängliga resurser utifrån områden som skolan vill satsa på, bland annat utifrån de behov som eleverna har. Vidare gör huvudmannen nödvändiga förändringar i lärares tjänster, bland annat kopplat till mentorsuppdrag men även kopplat till elevernas stödbehov. Lärarresursen omfördelas för att avlasta nyanställda lärare och därmed får övriga lärare mer tid för mentorsuppdrag. Huvudmannen säger att resurser lagts på lärare för att kunna bedriva undervisning i mindre grupper i ett ämne där elever har svårt att nå målen i. Rektor och biträdande rektor har viss undervisning vilket gör att resurser frigörs så att skolan kan anställa fler lärare med specialpedagogisk kompetens.

Huvudmannens arbete med kompensatoriska åtgärder

Granskningen visar att även om huvudmannen genomför vissa åtgärder som har förutsättningar att ge kompensatoriskt stöd utgår dessa från en svagt genomförd analys. Det framgår av insänd dokumentation och av intervjuer med huvudmannen att huvudmannens utvecklingsarbete dels innehåller övergripande åtgärder som riktas till alla elever och dels innehåller kompensatoriska insatser som riktas till grupper av elever som har sämre förutsättningar och större behov. Huvudmannen

anger i intervju att skolenheten arbetar med ett antal åtgärder som specifikt riktas till elevgrupper med lägre studieresultat. Huvudmannen säger att elevernas språk behöver utvecklas, och att åtgärder för detta gynnar alla elever men framför allt de elever som har sämst förutsättningar. Vidare uppger huvudmannen att en tredjedel av eleverna hade åtgärdsprogram under föregående läsår och att en kompensatorisk åtgärd därför var att se till att det läggs ut mer undervisningstid för de eleverna. Huvudmannen berättar vidare om extra undervisningstid i matematik och engelska, samt att skolan ofta använder ett tvåläraarsystem i matematikundervisningen.

Huvudmannen vidtar också åtgärder för att underlätta för elever som går en högskoleförberedande utbildning utifrån en kunskap om vad som brukar vara svårt för eleverna att klara av. Exempelvis har flera elever haft svårt att klara av gymnasiearbetet utifrån att de inte har de språkliga färdigheter som krävs. En kompensatorisk insats är därför att låta elever i årskurs 1 skriva rapporter under ledning av skolans förstelärare. Huvudmannen menar vidare att flera elever har behov av att få struktur för sina studier för att klara av en högskoleförberedande utbildning. En annan kompensatorisk insats är kopplad till lärarassistentens förändrade uppdrag som numera innebär att hen arbetar med direkta stödinsatser till eleverna. Huvudmannen beskriver flera åtgärder som syftar till att förbättra måluppfyllelsen och som avser alla elever och nämner då utökad undervisningstid, förändringar i undervisningens struktur och schemastruktur. Exempel på detta är tydlig lektionsstruktur och en mer lärarstyrd undervisning för att öka elevernas studiemotivation. Vidare uppger huvudmannen att biträdande rektor skapat ett sammanhållet schema för eleverna med så få håltimmar som möjligt eftersom pedagogisk forskning visat på samband mellan en sammanhållen skoldag, närvaro och elevers studiemotivation. Vidare berättar huvudmannen att elevhälsan fått i uppdrag att arbeta för att öka elevernas närvaro i skolan och tydliggöra vilka rutiner som gäller för att följa upp elevfrånvaron.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens kompensatoriska åtgärder inte är tydligt förankrade i en välgrundad analys av elevernas behov. Huvudmannen kan därför inte veta om åtgärderna är relevanta och tillräckligt träffsäkra för att kompensera för elever som har sämre förutsättningar. Även om huvudmannen ger exempel på hur de arbetar för att eleverna ska ges möjlighet att nå utbildningens mål är flertalet åtgärder riktade mot alla skolans elever och det finns en risk att dessa åtgärder inte är tillräckligt träffsäkra för att ge ett relevant kompensatoriskt stöd.

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utgår från en välgrundad analys. Huvudmannen behöver

därför ha god kännedom om elevernas behov och hur viktiga delar i utbildningen fungerar och utifrån denna kunskap besluta om vilka kompensatoriska åtgärder som är relevanta.

Bedömning av område 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning följer upp åtgärder för att se vilken effekt de har i huvudmannens kompensatoriska styrning. Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål som de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. Granskningen visar vidare att huvudmannen inte specifikt följer upp de kompensatoriska åtgärderna för att försäkra sig att de leder till faktiska förbättringar av elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen

Huvudmannens förväntningar på de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. I intervjuer med VD, rektor och biträdande rektor framkommer att huvudmannens målsättning med de kompensatoriska åtgärderna är en högre måluppfyllelse. På sikt är huvudmannens mål att samtliga elever ska nå gymnasieexamen. När det gäller andra mål kopplade till studieresultat uppger huvudmannen att målen är att öka andelen elever som når en gymnasieexamen och också öka elevernas genomsnittliga betygspoäng. Målvärden för detta ska därför tas fram i samband med det systematiska kvalitetsarbetet. Detta arbete är ännu inte klart men kommer att genomföras tillsammans med lärarna. Huvudmannen menar att det är en tät kontakt inom personalgruppen och därför finns det goda möjligheter att ta fram konkreta mål för de kompensatoriska insatserna.

Huvudmannens uppföljning av de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att huvudmannen inte specifikt följer upp de kompensatoriska åtgärderna för att försäkra sig att de leder till faktiska förbättringar av elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Av intervjuer med VD, rektor och biträdande rektor framgår att uppföljning av alla de förbättringsåtgärder som huvudmannen genomför sker med olika intervall och i olika konstellationer. I intervjuer med huvudmannen framkommer att uppföljningen av åtgärderna sker på olika sätt och att den lilla organisationen skapar möjlighet att vara flexibel. Exempelvis har huvudmannen följt upp om undervisningen i matematik fungerade bättre genom att två olika lärare undervisade samma elevgrupp. Resultatet av uppföljningen vi-

sade dock ingen skillnad i resultaten. Uppföljningen av de övergripande kunskaps-
höjande insatserna i undervisningen i olika kurser och i samband med gymnasiear-
betet, sker vid mitten av terminen och vid jul. Vid dessa tillfällen görs avstämningar
i elevgrupperna av rektorn och av elevhälsan. Huvudmannen berättar att lärare gör
prognoser av elevernas utveckling så att skolan kan sätta in åtgärder när behov
uppstår. Arbetet med att förbättra närvaro följs upp löpande och om eleven har
särskilt hög frånvaro hanteras detta av elevhälsan vid deras veckomöten och i
andra fall är det mentor som följer upp elevernas närvaro.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte följer upp och utvärderar sin
kompensatoriska styrning. Det framgår att huvudmannen löpande följer upp verk-
samhetens arbetsprocesser och elevernas resultat men att det saknas en specifik
uppföljning av de åtgärder som förväntas kompensera för elever med sämre förut-
sättningar.

- Huvudmannen behöver följa upp om de åtgärder som är tänkta att för-
bättra elevernas möjlighet att nå målen faktiskt gör det. I detta ingår att
huvudmannen behöver tydliggöra vilka av åtgärderna som förväntas ge en
kompensatorisk effekt för elever med sämre förutsättningar. Det ingår
också att tydligt definiera och konkretisera vilka mål som ska uppnås med
åtgärderna för att på så sätt underlätta en utvärdering.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare

Signerat av: Inger Börjesson

X Andreas Leo

Föredragande

Signerat av: Andreas Leo

I handläggningen av ärendet har även utredare Tomas Karlsson deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/huvudmans-styrning-av-det-kompensatoriska-uppdraget-pa-gymnasiet/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

4:ans gymnasium AB är huvudman till 4:ans gymnasium belägen i centrala Malmö. Skolenheten erbjuder utbildning inom de högskoleförberedande programmen estetiska programmet och samhällsprogrammet. Merparten av de drygt 100 inskrivna eleverna studerar vid samhällsprogrammet. Skolenheten erbjuder även programinriktat val till de högskoleförberedande programmen. Skolenheten leds av rektor och biträdande rektor. De tio lärarna är samlade i ett arbetslag.

Vid betygssättningen våren 2019 nådde skolenhetens avgångselever en genomsnittlig betygspoäng på 13 poäng och 68 procent av eleverna fick en gymnasieexamen.

Bilaga 2: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 § andra stycket

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 8 §

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

4 kap. 6 §

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

4 kap. 7 §

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Förarbeten

Prop. 2009/10:165, s. 203, 221 f och 302-307

Prop. 2013/14: 148, s. 19 f